

Οι θέσεις της δημοτικής παράταξης Ιωάννινα_2023 για το υπό διαβούλευση σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης 2021-2027, του Δήμου Ιωαννιτών

Συμμετέχουμε σήμερα στη διαδικασία που αφορά το σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης 2021-2027 του Δήμου Ιωαννιτών, με αμφιβολίες σχετικά με τη διάθεση και την πρόθεση της δημοτικής αρχής της τρέχουσας περιόδου να αξιοποιήσει τις διαφορετικές και εναλλακτικές απόψεις που θα κατατεθούν επί του θέματος, καθότι το μέχρι σήμερα πολιτικό αξίωμα που την ακολουθεί είναι το ότι «εμείς γνωρίζουμε καλύτερα» και η τρέχουσα διακήρυξη της είναι ότι «η πόλη αλλάζει».

Επειδή και τα δύο αυτά απέχουν από την κοινά παραδεκτή πραγματικότητα δεν αναμένουμε κάποια ουσιαστική συζήτηση ή μια εποικοδομητική διαδικασία.

Γενικές παρατηρήσεις σχετιζόμενες με τις προδιαγραφές της Ε.Ε. για την Βιώσιμη Ανάπτυξη:

Για την περίοδο 2021-27, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενισχύοντας την αστική και εδαφική διάσταση, θέσπισε έναν νέο στόχο πολιτικής για «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της», ο οποίος εφαρμόζεται μέσω του σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ).

Τα δύο κρίσιμα χαρακτηριστικά των ΒΑΑ, και για την προγραμματική περίοδο 2021-27, αφορούν:

- την ενίσχυση ενός στρατηγικού, ολοκληρωμένου και ρεαλιστικού σχεδιασμού, όπου ολοκλήρωση σημαίνει πολυτομεακή πολιτική, πολυεπίπεδη και πολυσυλλεκτική διακυβέρνηση, καθώς και πολυεδαφική στρατηγική με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων και
- την ισχυρή και ευρεία συνεργατική σχέση –σε τοπικό επίπεδο- μεταξύ πολιτών, κοινωνίας των πολιτών, ΜΚΟ, άλλων δημόσιων φορέων, πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων, και του ιδιωτικού τομέα. Αυτή η σχέση, άλλωστε, -της συμπερίληψης ενός πολύ ευρύτερου φάσματος παραγόντων- είναι που διακρίνει τα «μεμονωμένα έργα» από τις «στρατηγικές ΒΑΑ», καθώς κανένα μεμονωμένο ενδιαφερόμενο μέρος ή τομέας πολιτικής δεν μπορεί να επιτύχει πολύπλοκους στόχους μόνο του ή απομονωμένο.

Ας εξετάσουμε, κατ' αρχάς, πώς κινήθηκε η δημοτική αρχή σχετικά με τα δύο προαναφερόμενα κριτήρια.

- Αναφέρεται (σελ. 3) ότι έγινε *διαβούλευση με φορείς και κατοίκους*. Με ποιους φορείς και με ποιους κατοίκους και ποιών περιοχών έγινε ουσιαστικός διάλογος; Η δημοτική αρχή συνεργάστηκε με όλους τους παράγοντες ακόμη και με τον ιδιωτικό τομέα για τον σχεδιασμό αυτόν ή περιορίστηκε στη διαβούλευση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Δήμου, στην οποία καταγράφηκαν 12 σχόλια;
- Έλαβε υπόψη όλους τους ενδιαφερομένους (δημόσιο και ιδιωτικό τομέα) που συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο ή επηρεάζονται από την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων; (π.χ. Ένωση Ξενοδόχων, Ταξί, Σύλλογος επιχειρηματιών εστίασης, κλπ)
- Το «όραμα» (σελ. 49) της δημοτικής αρχής είναι γενικό και αόριστο, συμπεριλαμβάνοντας ταυτόχρονα τα «πάντα» και το «τίποτα». «*Κόμβος πρωτοπορίας για όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις*», «*αποθετήριο καλών πρακτικών*», «*πετυχημένα έργα καινοτομίας*», «*επενδύσεις πλήρους κλίμακας*», κλπ.
- Επίσης, ενώ το «όραμα» αναφέρει (σελ. 49) ως *κύριο στόχο την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2030*, παρόλα αυτά, δεν συμπεριλαμβάνει τις περισσότερες από τις δράσεις που αναφέρονται στον «οδικό χάρτη πορείας» ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2030! (πράσινες διαδρομές πόλης – λίμνης, περιαστικό δάσος Ιωαννίνων, πάρκα «Λιθαρίτσια» & λόφου Κιάφας, στρατόπεδο Βελισσαρίου, παραλίμνια διαδρομή και διαδρομή περιμετρικά του Κάστρου, λιμναία αστική συγκοινωνία, τελεφερίκ).

Για την αποτελεσματική, όμως, βελτίωση της αναπτυξιακής πορείας των πόλεων, ο στρατηγικός σχεδιασμός απαιτεί συλλογικές, επίπονες και χρονοβόρες διαδικασίες σχεδιασμού και εξειδικευμένα

Δημοτική Παράταξη Ιωάννινα_2023

Πυρσινέλλα 1 & Ναπ. Ζέρβα 2, 2^{ος} Όροφος, Γραφείο 15, 45221 Ιωάννινα

site: www.ioannina2023.gr |email: ioannina2023@gmail.com

ρεαλιστικά οράματα. Κάτι που δεν παρατηρείται στο ΒΑΑ δήμου Ιωαννιτών για την περίοδο 2021-2027.

Ειδικές παρατηρήσεις επί του ΒΑΑ 2021-2027:

- Αναφέρεται (σελ. 44) ότι η περιοχή παρέμβασης του ΒΑΑ περιλαμβάνει όλον τον Δήμο. Ποια είναι τα έργα ή δράσεις που αφορούν άλλες περιοχές πλην του αστικού ιστού των Ιωαννίνων; Το «Μάτσικας-Πέραμα» ή η «ποδηλατική διαδρομή στο Νησί»;
- Πώς τεκμηριώνεται ο ρεαλιστικός σχεδιασμός όταν:
 - δεν υπήρξε αναθεώρηση κατά τη διάρκεια της εφαρμογής ούτε αποτίμηση των αποτελεσμάτων της ΒΑΑ 2014-2020. Αυτό φαίνεται από τον απολογισμό που μας καταθέσατε χθες, καθώς ΜΟΝΟ το 50% των έργων αυτών βρίσκεται σε εξέλιξη με πολύ χαμηλή απορρόφηση! Μάλιστα, το ανεκτέλεστο των εργαών αυτών προκειται να μετατεθεί στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 εις βάρος νέων έργων!
 - δεν υπάρχει τεκμηρίωση της σκοπιμότητας των προτεινόμενων έργων, καθώς αυτά «αραδιάζονται» αυθαίρετα, χωρίς καταγραφή συγκεκριμένης μεθοδολογίας προτεραιοποίησης και
 - δεν υπάρχει τεκμηρίωση της εφικτότητας των προτεινόμενων έργων, καθώς παρατηρείται ότι η πλειοψηφία αυτών δεν διαθέτουν μελέτες, εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις;
- Στους πίνακες προϋπολογισμού των έργων, αναφέρονται ως πηγές χρηματοδότησης το ΕΣΠΑ (τομεακό και περιφερειακό), το Αντώνης Τρίτσης, το Interreg, το Ταμείο Ανάκαμψης και άλλοι εθνικοί πόροι, χωρίς να ταυτοποιούνται όμως για πολλά έργα. Είναι αδιανόητο για τον 10^ο μεγαλύτερο δήμο της χώρας να μην αντλεί απευθείας κονδύλια από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να αναγράφεται μάλιστα και ως «απειλή» (κακή χρήση των πόρων από την Ε.Ε.) στη SWOT analysis.
- Δεν γίνεται αναφορά σε δύο θέματα που παρόλο που αφορούν το ΣΒΑΚ, μπορούν να λειτουργήσουν ως καταλύτες για την αναγέννηση της αστικής και εδαφικής ανάπτυξης του τόπου μας:
 - κυκλοφοριακή μελέτη και μελέτη μεταφορών στο λεκανοπέδιο Ιωαννίνων και
 - μελέτη για την Αστική Συγκοινωνία σε συνεργασία με το Αστικό ΚΤΕΛ
- Δεν αναφέρεται από ποιες πηγές θα αντληθεί η «Τεχνική υποστήριξη» για τα έργα του ΒΑΑ.
- Ενώ γίνεται αναφορά (σελ. 40) στο πάρκο υψηλής τεχνολογίας και έρευνας απέναντι από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, δεν αναφέρεται η, ήδη, θεσμοθετημένη από το ΣΧΟΟΑΠ Μπιζανίου, Τεχνόπολη, η οποία μπορεί να αποτελέσει κρίσιμη παράμετρο για την ανασυγκρότηση και εδαφική ανάπτυξη του λεκανοπεδίου Ιωαννίνων.
- Δεν καταγράφονται δράσεις για χάραξη πολιτικής για την ανάπτυξη έξυπνων και βιώσιμων πόλεων χωρίς αποκλεισμούς. Αναφέρομαι κυρίως στις πιο ευάλωτες ομάδες, όπως γυναίκες, οι ηλικιωμένοι, οι νέοι και τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρίες και εμποδιζόμενα άτομα, οι μετανάστες και οι μειονότητες.
- Η χρήση καινοτόμων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και η συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα που δεν θα πρέπει να υποτιμάται στο πλαίσιο του μείγματος πόρων (blending) που υποστηρίζουν τις ΒΑΑ, διακρίνεται –ενδεχομένως– μόνο μέσω της πράξης «Κοινωνικές κατοικίες στον Δήμο Ιωαννιτών» (σελ. 76 & 100). Είναι βέβαιο ότι θα μπορούσαν να ενσωματωθούν και άλλα έργα για συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα. (πχ έργα αναβάθμισης σχολικών υποδομών ή εγκαταστάσεις ΦΒ στις στέγες τους ώστε να γίνουν ενεργειακά αυτόνομα ή για την αξιοποίηση κτιρίων και εκτάσεων μετά την παραχώρησή τους στον Δήμο)

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ της παράταξής μας:

Θέλοντας να συνεισφέρουμε εποικοδομητικά και στη διαδικασία αυτή, του σχεδιασμού μιας στρατηγικής, της ΒΑΑ, που αποτελεί εργαλείο για τη δραστική βελτίωση της καθημερινότητας του δημότη και την αναγέννηση του τόπου μας, και λόγω της μη ύπαρξης ενός σύγχρονου και ενιαίου πολεοδομικού σχεδίου (Τ.Π.Σ.) αλλά και προκειμένου να περιορίσουμε στο ελάχιστο τον όποιον αυτοσχεδιασμό, προτείνουμε να συμπεριληφθούν οι ακόλουθες μελέτες:

1. Κυκλοφοριακή μελέτη και μελέτη μεταφορών στο λεκανοπέδιο Ιωαννίνων, με τη συμπερίληψη για τις αστικές συγκοινωνίες, σε συνεργασία με το Αστικό ΚΤΕΛ, τις λιμναίες συγκοινωνίες και ενδεχομένως και τις συγκοινωνίες με μέσο σταθερής τροχιάς.
2. Μελέτη αξιοποίησης δημοτικού κτιριακού αποθέματος, αλλά και εκτάσεων και ιδιοκτησιών που δεν ανήκουν σήμερα στον Δήμο, για την απόδοσή τους στους δημότες για ανάπτυξη πάρκων πρασίνου & πολιτισμού ή εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών πάρκων και με ανταπόδοση ίσης αξίας στους φορείς – ιδιοκτήτες τους. Παραδειγματικά:
 - a. το στρατόπεδο Βελισσαρίου, αφού αμέσως και πριν την έγκριση της ΒΑΑ διευκρινιστεί το καθεστώς της παραχώρησής του. Η ενσωμάτωση της έκτασης αυτής θα αλλάξει ολοκληρωτικά την αστική ανάπτυξη του Δήμου μας.
 - b. οι δύο ιδιοκτησίες του υπεραστικού ΚΤΕΛ, στην Καλούτσιανη και στην οδό Ζωσιμαδών, περιοχές υποβαθμισμένες σήμερα,
 - c. η παραλίμνια έκταση, 60 στρ., στον Άγιο Νικόλαο Κοπάνων, σε συνεργασία με την ΕΤΑΔ,
 - d. η έκταση των φυλακών Σταυρακίου, αφού διεκδικηθεί η παραχώρησή της στον Δήμο ως ανταπόδοση της παραχωρούμενης έκτασης στην Κόντσικα,
 - e. το κτίριο του Αστυνομικού Μεγάρου στο κέντρο των Ιωαννίνων, οι υπηρεσίες του οποίου να μετεγκατασταθούν στο στρατόπεδο Βελισσαρίου.
3. Εκπόνηση master plan για την ανάδειξη του ιστορικού κέντρου των Ιωαννίνων που αποτελεί ένα από τα στοιχεία της κοινωνικής και οικονομικής ταυτότητας της πόλης.
4. Εκπόνηση κανονιστικού πλαισίου για τη Λίμνη Παμβώτιδα, από το οποίο θα προκύψει η χωροθέτηση των δραστηριοτήτων (αλιεία, αθλήματα υγρού στίβου, κλπ) στα λιμναία ύδατα.
5. Επικαιροποίηση κανονιστικού πλαισίου για παραχώρηση και χρήση τμημάτων κοινοχρήστων χώρων του δήμου.

και τα έργα που εμπεριέχονται στη μελέτη «Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και ανάπλαση περιοχής Λίμνης Παμβώτιδας» που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Τέλος, η παράταξή μας θεωρεί ότι ο Δήμος μας θα μπορούσε να είχε προτείνει μία Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (Ο.Χ.Ε.) για τη Λίμνη Παμβώτιδα. Με τον τρόπο αυτόν, εκτός του ότι θα συμπεριλαμβάνονταν και όλα τα έργα που σήμερα εμπεριέχονται στο προτεινόμενο σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης που συζητάμε, θα επιτυγχανόταν και η ουσιαστική διασύνδεση και συνεργασία μεταξύ των αστικών και αγροτικών περιοχών του τόπου μας, με υποδομές, κατάρτιση και απασχόληση, και με την ταυτόχρονη αξιοποίηση όλων των διαρθρωτικών ταμείων.

Εναπόκειται στη Δημοτική Αρχή να αποφασίσει εάν θα αντιμετωπίσει συνολικά το θέμα και με την πρόβουσα σοβαρότητα.

Εμείς δεν θα σταματήσουμε να καταθέτουμε τις απόψεις μας με αποκλειστικό κίνητρο το συμφέρον του δήμου. Είτε υιοθετηθούν αυτές από τη δημοτική αρχή της τρέχουσας περιόδου, είτε εμείς ως η επόμενη δημοτική αρχή τις εφαρμόσουμε, είμαστε πεπεισμένοι ότι η εικόνα και η λειτουργία του δήμου θα αλλάξει δραστικά.